

173 - 1 | 2020

Dr. Péterfalvi Attila
Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság
elnök

Tárgy: foglalkozás-egészségügyi jogszabályok felülvizsgálata

Tisztelt Elnök Úr!

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) módosításra került a 2019. évi CX. törvénnyel, valamint a *foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról* szóló 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) módosításra került az egyes foglalkoztatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 10/2019. (IX. 4.) PM rendelettel.

Az új rendelkezések olyan jogszabályi helyzetet teremtettek, amely több ponton aggályos, adatvédelmi és jogalkalmazási problémákat vetnek fel.

A probléma megvitatására a Magyar Orvosi Kamara a tárgykörben érintett szakmai szervezetekkel megbeszélést kezdeményezett, a 2020. január 8-i tárgyalás alapján az alábbi, a NAIH kompetenciakörébe tartozó problémák merültek fel.

Hazánkban 1981-óta miniszteri rendelet [27/1996.(VIII.28.) NM] írja elő, hogy egyes veszélyes anyagok, illetve a zaj hatásának kitett munkavállalók esetében kötelezően egy preventív, a foglalkozási megbetegedések és heveny egészségkárosodások megelőzését szolgáló – az időszakos munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatok részeként - monitorrendszert kell alkalmazni, amely keretében ugyancsak egy másik miniszteri rendeletben meghatározott [25/2000.(IX.30.) EüM-SzCsM], vérben/vizeletben mért paraméterekre vonatkozó határértékek betartottságát kell ellenőrizni. Amennyiben határértéket meghaladó eset (ún. fokozott expozíció) fordult elő, azt a munkavédelmi hatóságnak be kellett jelenteni, a munkavédelmi hatóság az esetet kötelezően kivizsgálta és intézkedett a munkáltató felé, a fokozott expozíciót előidéző körülmények megszüntetése – így a heveny és/vagy idült egészségkárosodások megelőzése – érdekében. Fontos, hogy a határértékek úgy kerültek megállapításra, hogy azok még visszafordítható egészségkárosító szinteket (ezek még nem megbetegedések) jelezzenek. A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 2020. január 1-jén életbe lépett módosítása a fokozott expozíciós esetek kivizsgálását a munkáltató feladatákként határozta meg [64.§ (1) a) bekezdés].

A 10/2019 (IX.4.) PM rendelet 8-13.§-ai – ugyancsak január 1-jétől - módosították a 27/1996. (VIII.26.) NM rendelet fokozott expozícióval kapcsolatos előírásaira vonatkozó szakaszait.

A törvény, illetve a miniszteri rendelet módosítása alapján a fokozott expozíció kivizsgálására a munkáltató kötelezett, melynek során – többek között – az érintett munkavállaló laboratóriumi adatait, betegségi-, előzetes és időszakos orvosi vizsgálat adatait is megismeri ([27/1996.(VIII..28.) NM rendelet 5/B §. A kivizsgálásba be kell vonni a munkavédelmi képviselőt is, így az előbbi adatok az ő számára is elérhetővé válnak.

Az Eüak korábban tartalmazta az egészségügyi adat definícióját, mely szerint az *az érintett testi, értelmi és lelki állapotára, kóros szenvedélyére, valamint a megbetegedés, illetve az elhalálozás körülményeire, a halál okára vonatkozó, általa vagy róla más személy által közölt, illetve az egészségügyi ellátóhálózat által észlelt, vizsgált, mért, leképzett vagy származtatott adat; továbbá az előzőekkel kapcsolatba hozható, az azokat befolyásoló mindennemű adat (pl. magatartás, környezet, foglalkozás)*

Az Eüak 2.§ alapján e) egészségügyi dokumentáció: *a gyógykezelés során a betegellátó tudomására jutott egészségügyi és személyazonosító adatokat tartalmazó feljegyzés, nyilvántartás vagy bármilyen más módon rögzített adat, függetlenül annak hordozójától vagy formájától.*

ad 1. Véleményünk szerint a vér- és vizeletmintákból kimutatott, valamint a klinikai audiológiai vizsgálat alapján megállapított halláscsökkenés egészségügyi adat, amelyet egészségügyi dokumentáció őriz.

ad 2. Az Eüak 15/A § (2) és (3) szakasza kizárólag a munkavédelmi hatóságot és a munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szervet hatalmazza fel a munkavállaló személyes és egészségügyi adatainak kezelésére.

A munkáltató és a munkavédelmi képviselő az Eüak alapján nem jogosult a munkavállalójának egészségügyi adatait sem megismerni, sem kezelni. Ennek hiányában a fokozott expozíciós eseteket sem tudja kivizsgálni és minősíteni.

ad 3. A Rendelet 5/B paragrafusának (2) bekezdése alapján a munkáltatónak jegyzőkönyvet kell készítenie, amely tartalmazza a g) pontban felsorolt egészségügyi dokumentumokat, valamint a h) pontban felsorolt, a munkavállaló korábbi munkahelyein megállapított fokozott expozíciót vagy megbetegedést.

Azon túl, hogy ezek egészségügyi dokumentációban szereplő egészségügyi adatok, kétséges, hogy ezen adatokat egy gazdasági társaság egy másik gazdasági társaságtól beszerezheti, illetve a korábbi munkáltató ezeket egy másik cégnek kiadhatja, különösen a GDPR vonatkozó adatkezelési előírásainak megfelelően.

ad 4. A Rendelet több jegyzéket, nyomtatványt, útmutatót felsorol (pl. 3.§ (1) és (2a); 4.§ (7a); (9a)), amelyeket a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter honlapján kell közzétenni. Ezek csak egy része érhető el az az ommf.gov.hu honlapon.(
http://www.ommf.gov.hu/index.php?akt_menu=573; http://www.ommf.gov.hu/index.php?akt_menu=574).

A változás érinti a **bejelentendő foglalkozási megbetegedések jegyzékét is, ez a jogszabályból eltávolításra került, és amelynek kizárólag honlapon való közzététele sértheti a jogbiztonságot, hiszen pl. a jegyzék megváltoztatása jogszabály nélkül is lehetséges, másrészt megnehezíti, vagy ellehetetlenítheti az észlelő orvos, vagy ezen ügyekben eljáró bíróságok tevékenységét is.**

A fentiekben részletezett indokok alapján kérem Elnök Urat, hogy a vonatkozó jogszabályi környezetet szakembereivel megvizsgáltatni szíveskedjen.

Alapvető kérdéseink:

1. A munkáltató jogosult-e megismerni és kezelni a munkavállaló egészségügyi adatait?
2. A munkáltató jogosult-e kikérni a munkavállalójának korábbi munkáltatóitól annak egészségügyi dokumentációját?
3. A korábbi munkáltató kiadhatja-e egy másik cégnek, szervezetnek a korábbi munkavállalójának egészségügyi adatait? Ha igen milyen módon és milyen formában?
4. A Rendeletben előírt útmutatók, jegyzékek, bejelentőlapok, jegyzőkönyvek hiányában a jogszabályban foglalt feladatok részben nem hajthatóak végre. Ebben a vonatkozásban sürgős intézkedés szükséges.
5. A bejelentendő foglalkozási megbetegedések jegyzékének kiemelése a jogszabályból és honlapon való közzélése elfogadható-e? E kérdés vonatkozásában is sürgős intézkedés szükséges.

Budapest, 2020. január 20 -n

Dr. Kincses Gyula
elnök

Dr. Nagy Marcell
titkár